

JAN KÜHNDEL
(1889 - 1970)

„Poutník, ubírající se do Prostějova, už daleko před městem slyšel pochvalná doporučení na starou cechovní a formanskou hospodu U tří zajíců. V ovzduší, ve zdech a v místnostech každého domu uvízlo něco ze života jeho dřívějších majitelů. Od Tří zajíců známe jen pětatřicet jmen - a nejméně dvacet je navždy zapomenuto a pochováno pod nánosy minulosti z dob, k nimž chybí gruntovní knihy. Dnešním potřebám přizpůsobený pivovar a sladovna připomínají zaniklý právozárečný ruch, radosti a bolesti, slasti i strasti domovní i prostějovské. Historie domu U tří zajíců začíná v době velkého Jana z Pernštejna ...“

J. K., Dům U tří zajíců vypravuje. Prostějov 1940

Autor textu - historik, archivář a zakladatel prostějovského muzejnictví přišel na svět 29. září 1889 v Lošticích na Šumpersku. Po studiích na gymnáziu a učitelském ústavu nějaký čas kantořil na prostějovských školách. Působil i v místním muzejním spolku a v památkové komisi města. Brněnskou univerzitu (historii a filozofii) ukončil doktorátem v létě r. 1928. Pak školskou službu opustil a stal se profesionálním správcem prostějovského městského archivu a muzea. Konečně se ocitl ve svém živlu a jeho aktivit v té době bylo nepočítaně. Rozvinul výstavní činnost muzea, napsal a vydal průvodce sbírkami, dosáhl zřízení stálé umělecké galerie města Prostějova i Mánesovy pamětní síně na zámku Čechy pod Kosřem. Zájemcům o dějiny regionu - abonentům tehdejší populární edice Ottova slovníku naučného nové doby (1935) tenkrát s potěšením jistě neunikl ani první historikův biogram:

*Kühndel, Jan - *29. 9. 1889 Loštice na Moravě. PhDr., městský archivář a ředitel muzea v Prostějově. Práce z hospodářských dějin Prostějova, např. Nejstarší městská kniha prostějovská (1928), Vývoj olomouckých řemeslnických cechů (1929), Z dějin prostějovského obchodu (1930), Pernštejnský zámek v Prostějově (1932), Dům u zlaté studny (1934), Rod Jiřího Wolkra (1934).*

Z genealogických výzkumů autora, krom posledně jmenované knížky, později vyšly ještě dvě pozoruhodné publikace. První nesla název **Dům U tří zajíců vypravuje**. Typograficky ji vypravil a ilustroval Karel Svolinský. V Prostějově vyšla v dubnu r. 1940, a to v počtu 200 výtisků na křídovém papíře, nákladem místního továrníka Richarda Vařeky. Brožura má 56 stránek. Druhým rodopisným dílem byla kronika podnikatelského rodu Rolných (prostějovský oděvní průmysl) pod názvem **Kronika jednoho rodu**. Na paměť svých předků ji vydal komerční rada Arnošt Rolný jako soukromý a neprodejný tisk. Měla 67 stran a provázelo ji deset barevných uměleckých litografií opět od Karla Svolinského. Text kroniky na holandském papíře Pannekoek pořídila v počtu 500 výtisků knihtiskárna Václava Horáka v Prostějově, 1941.

Můžeme drobně doplnit, že Dr. Kühndel také systematicky budoval a rozšiřoval odbornou muzejní knihovnu a s jeho jménem je natrvalo spojeno i vydání osmnácti ročenek prostějovského muzea v letech 1924 - 1948. Ještě i ve výslužbě od roku 1949 pečoval o tzv. „wolkrovský archiv“. PhDr. Jan Kühndel si badatelské poznatky nenechával pro sebe, nebo jen vědeckému okruhu kolegů v oboru. Prostřednictvím řady přednášek a publikací je rozdával všem. Zemřel v Prostějově 4. února 1970. Bibliografii jeho historických prací včetně novinových a časopiseckých článků sepsal P. Marek ve sborníku Zpravodaj (Muzeum Prostějovska v Prostějově, 2, 1989, s. 1-21). Kühndelův podrobný životopis je do budoucna po zásluze zakotven na stránkách Biografického slovníku Slezska a severní Moravy (sešit č. 9, Ostrava 1997, s. 64-66, autor textu Doc. PhDr. František Spurný, CSc.)

Literatura:

Kühndel, Jan: Rod Jiřího Wolkra. Rodová studie.

Obálka Jaroslav Šváb. Brož., 60 stran, fotopříloha a rodokmen.

Vytiskla knihtiskárna F. Obziny ve Vyškově na Moravě pro nakladatele Václava Petra v Praze, 1934.

Karný, Léon: PhDr. Jan Kühndel, jak jsem ho znal.

Zpravodaj Muzea Prostějovska v Prostějově, č. 2, 1995, s. 51-53.

Kühndel, Jan - životopisné heslo: Ottův slovník naučný nové doby. Dodatky.

Díl třetí, svazek druhý (Konkurs-Majo). Fotoreprint původního vydání z roku 1935, Praha - Litomyšl 2001, s. 955-6.

Myška, Milan a kol.: Historická encyklopedie podnikatelů Čech, Moravy a Slezska do poloviny XX. století.

Vydala Ostravská univerzita, Ostrava 2003. Heslo Rolný - průmyslnická rodina v oděvnictví, s. 395-396.

ISBN 80-7042-612-8.

Miloslav Trnka